

TARIXIN TƏMƏNNASIZ QƏHRƏMANI

Yaddaşımdakı 23 yanvar 2013-cü il

Hər dəfə zaman, tarix gəlib 23 yanvarın üzərində dayananda mənə elə gəlir ki, bir anlıq sükut elan olunur. Bilmirəm, bunun canında-qanında nə var? Amma bəlli tarixlər, xüsusilə də yaddaşıma ağır-acıyla, kədərlə, qanla yazılmış günlər hər dəfə mənim yaxamdan tutub elə silkələyir ki, az qala dünya başıma fırlana. Elə bu məqamda da fırlanan dünyanın mənə pıçıldadığı, böyük Bəxtiyar Vahabzadənin misraları qulaqlarımda səslənir. Ustadımız deyirdi ki:

**Ürək fikrin tilsimidir,
Hər qatı bir lay kimidir.
İnsan göydə Ay kimidir,
Görünməyən tərəfi var.**

Bəli, mən böyük Bəxtiyarın bu böyük aforizminin, bu böyük məntiqinin işığında baxıram dünyaya... baxıram baş verən hadisələrə... baxıram adamlara... Baxdığım hadisələr, baxdığım adamlar mənə birlikdədi, mənim içimdə, çevrəmdədi. Mən də onların içində və çevrəsindəyəm. Deməli, bu hadisə də, bu adamlar da hardasa elə mənəm!..

Zamanın, tarixin 23 yanvar təqvim

dediyim həmin hadisə adam silsiləsində bir zəncirdi. Daha doğrusu, bir zəncirin bir həlqəsi. O, əhatə olunmuş, hardasa bir az da təcrid edilmiş 23 yanvarın tariximizin, eləcə də mənim qan yaddaşımın kitabında naxışları var. Onu unutmaq bəlkə də bu gün mümkündür. Amma zaman bir yerdə dayanmadığından nə vaxtsa, kim-sə bu məmləkətin İsmayılıdakı bölgəsinin kitabını vərəqləyəndə 23 yanvar 2013-cü il tarixinə rast gələcək və bir anlıq da olsa dayanacaq. Lap bir qurtum su içmək üçün, lap əlini cibinə uzadıb bir siqaret çıxarıb alışıdırmaq üçün. Həmin zaman kəsiyində "İsmayılı hadisələri" nöqtə-vergülünə qədər kino lenti kimi yayımlanacaq onun gözünün önündə. Və...

Onu tanıdığım ilk gündən bir insan, bir mundir geyinmiş işıqlı məmur kimi qəbul etdim. Ona görə ki, bu adamda ətrafa müsbət aura bəxş edən, çevrəsini işıqlandıran bir imkanın, bir gücün olduğunu hiss etdim. Özü də bu görüş nəyəsə hesablanmamışdı. Sadəcə olaraq, ailəməzdə ən doğmalardan birini itirmişdik. Və həmin paqonlu dövlət adamı da ailəmizin ən doğmasının iş yoldaşı, dostu kimi bizə başsağlığına gəlmişdi. Orada öyrəndim ki, bu insanın da adı mənim doğmamın adıyla eynidir. Yəni hər ikisi bir adın daşıyıcısıdır. Biri polis rəisi kimi, biri prokuror kimi. Bilmirəm, bu təsadüfdür, yoxsa Allahın bir lütfüdür, onların mehribançılığı, səmimiyyəti mənim diqqətimdən yayınmadı. Və zaman elə gətirdi ki, 2013-cü ilin yanvar ayının 23-də "İsmayılı hadisələri" baş verəndə qeyri-ixtiyari olaraq onu

xatırladım - Ələsgər Bədəlovu! Axı o, İsmayılı yetirməsidir.

Tam səmimiyyətimlə demək istəyirəm ki, içimdəki duyğular mənə sanki ismarıq edirdi. Sanki demək istəyirdi ki, öz çevrəsində, öz işlədiyi arenada nüfuz sahibi olan bu insan doğma el-obasında da yaşına baxmayaraq, ağsaqqal kimi sevilir, sayılır. Görünür, böyük Səməd Vurğu-

nun dediyi kimi, "könüldən könülə yollar görünür" fikri heç də təsadüfi deyil.

Elə hadisələrin ilk günündə

xəbər tutdum ki, Ələsgər Bədəlov Mingəçevirdə işləməsinə baxmayaraq, öz doğma rayonuna gəlib. Həmin məqamı mənə söhbət edən İsmayılı sakini olan dostum vurğuladı ki, rayon mərkəzində hər şey bir-birinə dəymişdi. Bir vahimə, bir təlaş, bir həyəcan, bir çaxnaşma adamları ayaq üstə saxlamışdı. Hər kəsin əli üreyinin üstündə idi. Hamı ölüm-itim qorxusunu yaşayırdı. İsmayılıda bir müharibə, bir iğtişaş təlaş yaşanırdı. Hər dəqiqə nəyinsə baş verəcəyi qaçılmaz idi. Artıq adamlar "Çıraq" otelini yandırmış, "Hammer" maşınını əzmışdilər. Qəzəblənmiş izdiham icra hakimiyyətinin binasına doğru yönəlmişdi. Bax, bu məqamda bir maşın gəlib dayandı. Çevrilib baxdım. Gələn Ələsgər müəllim idi. O, maşından sakit şəkildə düşüb bizə yaxınlaşdı. Salam verdi. Sonra bir ağsaqqal, bir təcrübəli insan üslubuyla nələr baş verdiyini soruşdu. Bax, bu zaman artıq bir xeyli adam icra başçısının və eləcə də onun qardaşının, qohumlarının obyektlərini yandırmışa hazırlaşdılar. Ələsgər müəllim sakit şəkildə bizə üz tutub söylədi ki, bir dəqiqə səbr edin, nə baş verdiyini birlikdə araşdıracaq, sonra mən sizin istəyinizi, tələbinizi yuxarı orqana çatdırım. Əgər razılaşmasanız, yenə öz istəyinizi yerinə yetirərsiniz.

Maşından düşüb gələn adamın Ələsgər Bədəlov olduğunu bilən və əksəriyyətini də gənclər təşkil edən izdiham yavaş-yavaş onun ətrafına

toplaşdı. O, şəhərin girişindəki "kruq"un (dairə) yanındakı daşın üstünə çıxıb hamiya üz tutdu, onları səbrli olmağa çağırırdı. 20-25 nəfərlik nümayəndə seçildi. Ələsgər müəllim həmin nümayəndələrlə birlikdə rayon icra hakimiyyətinə gəldi. Və beləcə, İsmayılıda coşub-titrəyən gənclər öz Seçilmişini dəyərləndirdi, ona qulaq asdı. Nəticədə, kimlərsə istəyi ürəyində qaldı. İsmayılı şəhəri, bütövlükdə rayon böyük bir faciəni adlaya, aşıb keçə bildi. Həyat öz axarına qayıtdı. Təbii ki, günahkarlar da öz cəzasını aldı. Amma...

Bax, elə bu dediklərimin fonunda

mən qəhrəmanlarımızı da, təənnüm, təqdir etdiklərimizi də yadıma salıram. Bilmirəm, həmin vaxt Mingəçevir Şəhər Polis İdarəsinin rəisi olan polkovnik Ələsgər Bədəlov cəsarətinə, ağsaqqallığına görə, xüsusilə baş verənləri həyatını riskə atmaqla dinc axara döndərdiyi üçün mükafatlandı, yoxsa yox. Doğrusunu deyim ki, mətbuatı da, elektron medianı da araşdırdım. Həmin hadisələrin qarşısının alınmasında xüsusi xidməti olan polis polkovniki Ələsgər Bədəlovun bir təşəkkürə, bir mükafata layiq görüldüyünə rast gəlmədim. Təbii ki, şəxsən tanıdığım bu adamın mükafat iddiasında olduğuna da mənim inancım yoxdu. Onun nə qədər vətənsəver, yurdsevər və nə qədər də yüksək insani dəyərlərə malik olduğunu gözəl bilirəm. Və inanın ki, son 10 ildə mən onunla bir dəfə də olsun üz-üzə gəlib kəlmə də kəsməmişəm, həmsöhbət də olmamışam. Bu yazı da məhz öz qan doğmamla yaxın olan və mənim xüsusi rəğbət bəslədiyim bir insanın fəaliyyətinə hadisələrin prizması baxımından yarandı. Elə içimdəki mənəvi borcun bir əvəzi, bir ödənişi kimi hardasa o günlərə döndüm və bir də gördüm ki, bu yazı bilgisayara köçürüldü...

Bəli, zaman, tarix öz yolunda, öz işində olsa da, bu yolu keçənlər, bu zamanın şahidləri mütləq öz izlərini qoyurlar. Məhz bu mənada polis orqanlarında dəsti-xəttiylə seçilən bir zabitin doğulduğu torpaq üçün həyatını riskə atması təkce təqdirolunan deyil. O həm də hər kəsə, hamiya çatdırılmalı olan gerçəklikdi. Sadəcə olaraq, bu gerçəkliyi tarix yaddaşında təzələmək istəyimi yəqin ki, hər kəs anlayacaq. Axı heç nə ummadan, hətta həyatını da düşünmədən öz xidməti yerindən başqa bir xidməti ərəziyə gəlib orda coşmuş kütlə qarşısına çıxmaq hər oğulun işi deyil! Bunu məhz Ələsgər Bədəlov kimi oğullar edə bilərlər. O da bunu etdi!

Bəli, 23 yanvar 2013-cü il! O tarix artıq bizdən 7 illik məsafədədi. Amma hadisələr, onların iştirakçıları, onların şahidləri və nəhayət, onları yazıya köçürənlər 23 yanvar 2013-cü ilin unudulmaz ediblər - həyat dərsi kimi! Zənnimcə, bu dərsin mövzusu İsmayılı hadisələrinin canlı qəhrəmanı Ələsgər Bədəlovdu! Mükafat, eləcə də başqa heç nə ummayan bir İsmayılı oğlu! Allah işini avand etsin!

Əbülfət MƏDƏTOĞLU